

სენსიტივობის ფურცელი

№ 1957

პარასკევი, 18 ოქტომბერი

1896—1902

სოფელ-დღიური გამოცემა

№ 1957

გაზეთის მფლობელი: წელიწადში—6 მან., თვეში—76 კაპა, კვლევი ნომერი—3 კაპა, ფასი განცხადებისა: წელიწადში სტრუქტურა „პეტრიტი“ პირველ გვერდზე—10 კაპა, მეორეზე—5 კაპა. ხელის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მთაბე“—ცენტობის ფურცელზე. რედაქციის კონტრაქტი განქორციელებს დიდ ქუჩაზე, № 27 და წ. გამ. ქართველთა ამხანაგობის კინოსკოპი (ქვაშეთის ვაკის პარკი).

ხელ-მოწერის წერილები არ დაიბეჭდება.—დასაბეჭდი წერილები რედაქციის სახელმძღვანელო უნდა გამოგზავნას.—პირდაპირ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმების გარდა, შუადღის 11—1-ლ საათამდე. ფოსტის ადრესი: Тифлиси, въ редакцію „Добрыя-Пурцели“-„შოამბე“. ტელეფონი № 372.

„სენსიტივობის“ რედაქციისათვის

მდგომარე წლის 15 ნოემბრიდან

სურათებიანი ლაქები

გამოვა კვირაში ორჯერ

სუთმბათობით და კვირბათობით.

ფასი წინადადები და რიგი, „ცნობის ფურცელი“ ლაქებით

ქურნალ „მოაგვის“ ხელის მომწერით „სენსიტივობის“ კაგეშავ-სებთ ორივე დამატებით

„მოაგვის“ წლიური ფასი 10 მან., ძალზე ბარდ გაგზავნით—11 მან.

ვიწყ მომავალ 1903 წლისათვის დაიკვეთავს გამეტის ან ქურნალს და წლიურს დას წინადადე შემოიღებს, გამოცემანი გაეგზავნება მდგომარე წლის 1 დეკემბრიდან მომავალ 1903 წლის დამლევამდე.

სუთმბათობის დამატების ნომრებში დაიბეჭდება ემილ ზილას უკანასკნელი რომანი სიმატლი „Verite“.

იბეჭდება და გამოვა ნოემბერში 1903 წლის

„სამართლებლო კალენდარი“

მ. გ. უნიკის

გამოც. „სამართლებლო“ შორის წ. კითხვის გამავრცელებ. საზოგადოებისა

კალენდარი დასურათებული იქნება მრავალის სურათით როგორც ხევის, ისე უცხოეთის ცხოველები. კალენდარში მოთავსებული იქნება გარდა ჩვეულებრივ საკალენდრო ცნობებისა სალიტერატურო განყოფილებაც.

მიიღება განცხადებანი კალენდარი დასაბეჭდად უნდა გამოვა შორისათვის:

კალენდრის თავში მთელი გვერდი ღირს—10 მან. 1/2 გვ.—6 მან.; კალენდრის ბოლოში: 1 გვერდი—7 მან., 1/2 გვ.—4 მან., 1/4 გვ.—2 მან., მარტო აბრესის გამოცხადება—1 მანეთი.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა მ ი ი დ ე ბ ა :

- ფილიპისი—ქ. შ. წ.—კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების კანცელარიაში.
- ქუთაისში—გ. ბეგენიშვილთან და მიტ. ლალიძესთან.
- ბათუმში—მ. ნიკოლაძესთან და სპ. ჭელიძესთან.
- ნოემბერშივე გამოვა ქარხვ. შორის წერა-კითხვის გამავრცელებ. საზოგადოებ. გამოც. მ. დლის კალენდარი.

წარმოადგენა 7. ტელეფონი 617.

◆ დილის წარმოადგენა ◆

ქართული თეატრი

გვირგვინი, 20 ოქტომბერი 1902 წ.

◆ მესამე იაფ-ფასიანი წარმოადგენა ◆

ქართულ დრამატულ დასის მიერ

წარმოადგენილი იქნება

პლიერ დაკომპოზიციის ფანჯარა

შუადღის 12 საათზე

პირველად სხვა შიქს

შრომის ლუკა

კომედია 4 მოქმ. ოსტრევისა, თარგ. ი. ევლო-შვილის მიერ.

ტფილისის კერძო სამკურნალო

გამოვანივილია.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე,

და დღით:

მ. მ. ზინდინი—კბაფის სნეულებანი 8—10 საათამდე.

მ. მ. მულინი—ეურისა, ვეფისა და ცხვირის 9—10 საათამდე.

მ. მ. ლაშაშვილი—შინაგანი 9—10 საათამდე.

მ. მ. მალაშვილი—შინაგანი 10—11 საათამდე, სიმშბათობით, სუთმბათობით და შინაგანობით.

მ. მ. ახალაშვილი—კბაფის სნეულებანი 10—11 საათამდე.

მ. მ. კამოვა—საშრდეს (ხარკრეკოვი) ავადმყოფისათვის: სიმშბათობით, სუთმბათობით და შინაგანობით 10 საათიდან 11-მდე.

მ. მ. მელიქიანი—შინაგანი და ბავშვების 11—12 საათამდე.

მ. მ. გვამბაყიანი—შინაგანი, ნერვებისა და წამებათა ექსპერტობით 12—1 საათამდე.

მ. მ. მანუჩარიანი—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვების: სიმშბათობით და შინაგანობით 1—2 კვირობით 9—11 საათამდე.

მ. მ. ბარსუკიანი—ღუღას სნეულებანი, ორ-პაბათობით, ოთხ-პაბათობით და შინაგანობით 12—1 საათამდე.

მ. მ. მამბარდანიანი—სიფილისის, კანის-და სხვადასხვა 1—2 საათამდე.

მ. მ. სოლომონიანი—ხარკრეკოვი და ორ-ტაბათობით, ოთხ-პაბათობით და შინაგანობით 1—3 საათამდე.

ს ა ღ ა მ ე თ ა :

მ. მ. თუშანიანი—ღუღას სნეულებანი 5—6 საათამდე.

მ. მ. მალაშვილი—შინაგანი, ბავშვებისა და ვეფისათვის აგრ 5—6 საათამდე. (შეკრ. მ. მ. მ. და ბავშვებისათვის სნეულებანი გამოცხად.)

სამკურნალო კაბე სწრაფი ოთხსაათი.

ფასი რჩევისა და დარიგებისა 50 კაპა; ოპერაციები მორიგებით. კრაოტები—სამი მანათილამ სუთამდე.

ადრესი: კუკია, ხაფიფის ქუჩა, სხვა სხვა-სხვადასხვა, № 21. (სწრაფი ქუჩის დასწყისში).

ტელეფონი № 274. (წლ.)

ქართულ თეატრ-მხანურთა თეატრი

(ტელეფონი № 617)

დღეს, პარასკევი, 18 ოქტომბერს, სრულიად საზოგადოებრივად დასის მიერ

წარმოადგენილი იქნება

ლ ა კ ე ე

თავა 3 მოქმედ. მუსიკა ლეო ხეივანი.

მონაწილეობას იღებენ: ქ-ნი ვან-დერ-ბრანდტი, დობრენსკისა, არკობაშვილისა, ბა-უერი და სხვანი; ბ-ნი: ლენსკი, სუნცოვი, ჩემბოვი, კაპიშინო, პეტროვი, სვობოდიანი და სხვანი. **პაპალაშვილი** ლ. პ. შტეინ-ბერგი.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

კასის დღის დღის 10-დან ნაშუადღევს 3 საათამდე და საღ. 6 საათიდან წარმოდგენის გათავსებამდე.

ხვალ, 19 ოქტომბერს, წარმოადგ. იქნება ბ-ნი **ზინდინის საბუნებისმეტყველო „პიკოვია“**.

მზადდება წარმოსადგენად ოპ. „მარკალო-ფილის მამიკელი“, მუსიკა ბიზესი.

სხვადასხვა ნაწილის გამკე იმ. შიშობანი. (6. 0—25)

გამოვანივილი საზოგადოების წევრი

მოწვეულ არიან საზოგადოებრივად, ამა თვის 18-ს, საღამოს 8 საათზე.

განსახილველი საგნები:

ს. ნ. ტომოვიევის მოხ. ენება: „დაბალ-სამეურნეო სკოლების შესახებ“. გარეშე პირთაგ შეუძლიან დასწრება. (1—1)

ვიკინა, 20 ოქტომბერს, დანიშნულია 11 საათზე

დურგალთა ამხანაგობის წევრთა

არა ჩვეულებრივი საზოგადოებრივად ქარხვ ზოგიერთ საყურადღებო საქმის განსახილველად. გთხოვთ უმორჩილესად მომზადდეთ მიხეილის ქუჩაზე, № 156, დავიდოვის სახლში. (1—1)

მ. მიკიტაშვილი

ქ ა ბ ი ლ ი ს ე მ ი ი

იგნე ზავლეს მე

ახალშენიშვილი

იღებს ყოველ-დღე კბილის სნეულებით ავადმყოფებს დილის 8—10 საათ. და 11—2-მდე, ხოლო საღამომობით 5—7-მდე. კვირა-უქმ-დღეებში 9—2-მდე და საღამომობით 5—7-მდე.

გლისაბედის ქუჩა, № 38. (წლ.)

ალექსანდრე ვიორის მე

მალაშვილი

(მისივე ქუჩა, 30.—ტელეფონი 450).

იღებს ყოველ-დღე შინაგანისა და საზოგადოებრივად ავადმყოფებს დილით 10—1 საათამდე და საღამომობით 6—8-მდე.

მ ა მ ი მ ი

ვ. ლამბაშიძე

იღებს ავადმყოფებს დილის 10—11 საათამდე და საღამოს 6—7 საათამდე.

ბინა: ბარონის ქუჩა, № 22, დიდი ვანქის ქუჩის კუთხისთან.

მ ა მ ი მ ი

ნ. მ. ასპისოვი

თვალის, ცხვირის, ყურის და ყელის სნეულებით ავადმყოფთ მიიღებს შუადღის შემდეგ 1—5 სათ. და საღამოს 7—8 საათამდე.

ღარიბთ უფაროდ.

მიხეილის პროსპექტი, 47. (4—4)

მ ა მ ი მ ი

ნ. ტ. მულინი

იღებს ყურისა, ყელისა და ცხვირის სნეულებით ავადმყოფთ. დილით 11—1-დღე, საღამომობით 4—6-მდე, სუდები ქუჩა, სხვა № 30.

სოფლის მშრომელთა წინააღმდეგობის გამო

გებულად ქვემოდ ბ. ვ. ა—ნის წერილს სოფლის თვითმმართველობის რეფორმის საკითხების შესახებ, თუმცა სრულიად არ ვეთანხმებით ავტორის დასკვნათ. ბ. ა—ნი საკითხად სოფლის, რომ სოფლის საგლეხო თვითმმართველობაში თავად-აზნაურთაგ ჰქონდესთ მონაწილეობა.

როგორც ხანს, ავტორი არ ჩაჰკვირვებია ამ მიმე საქმეს და არც იცნობს ამ საგნის შესახებ არსებულ ლიტერატურას, თუმცა ეს საკითხი „არ ახალია, ძველია“. რუსულ ლიტერატურაში ეს საგანი ყოველ-მხრივ იყო გამოკვლეული და საკანონმდებლო სფეროშიც არა ერთხელ აღძრულს საკითხი საგლეხო თვითმმართველობის რეფორმის შესახებ სწორედ იმგვარად, როგორც ბ. ვ. ა—ნი გვიჩვენებს, ესე იგი, თავად-აზნაურთა და სხვა წოდებათა წარმომადგენლებისათვის სოფლის ყრილობაში ხმის უფლების მინიჭება.

თუ ამ საკითხს განყენებულად განვსჯით, ესე იგი, არ მივიღებთ მხედველობაში გლეხთა და თავად-აზნაურთა დღევანდელს იურიდიულსა და ეკონომიურს მდგომარეობას და მათ ურთიერთობას, მაშინ საგანი შეტად მარტივი გადასაწყვეტია. მართლაც, სოფელში მარტო გლეხობა ხომ არ არის? მის გვერდით ცხოვრობენ თავად-აზნაურნიც, ვაჭრებიც, სასულიერო წოდების პირნიც და სხვანი. უმეკელია, ყველა მათ საერთო ინტერესებიც აქვთ და შეუძლიან საზოგადო სასარგებლო დაწესებულებანიც გაიჩინონ. ერთ სოფელს ან ერთს სასოფლო საზოგადოებას ბევრი რამ შეუძლია გააკეთოს როგორც ეკონომიურის, ისე სულიერ მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებლად. ამისათვის-კი უფრო გამოსადეგი იქნება შეერთებული ძალა მცხოვრებთა. წოდების განურჩევლად. შეერთებული მოქმედება ამისთანავე მოსპობდა ბევრ შემთხვევაში უთანხმოებასა და დავას და, საზოგადოდ, ძლიერ ფაქტორად შეიქმნებოდა სოფლის მდგომარეობის გაუმჯობესების საქმეში. ამ პრინციპი-ლურის მხრით თუ განვიხილავთ საგანს, რასაკვირველია, ბ. ვ. ა—ნის წინააღმდეგ ვერას ვიტყვი და სასარგებლოდ უნდა ვსცნოთ მისი დასკვნა.

მაგრამ, უბედურებაც ის არის, რომ ამ საქმეში ბევრი „მეგობარ“-ია!.. როგორც ზე-ვითაც ვსთქვით, ეს საკითხი ახალი არ არის. რუსეთში გლეხთა განთავისუფლების შემდეგ რამდენჯერმე აღიძრა საქმე გლეხთა თვითმმართველობის რეფორმის შესახებ. შიდა რუსეთში, როგორც მოგვხსენებთ, გლეხთ ორი სათვითმმართველობა დაწესებულა აქვთ: ვოლოსტი, ვოლოსტის ყრილობა და სოფლის მმართველობა; სოფლის საზოგადოებათა ყრილობა (ჩვენში მხოლოდ უკანასკნელია). ორივე მხოლოდ გლეხობის დაწესებულება და სხვა წოდებათა პირთ ნება არა აქვთ მონაწილეობა მიიღონ მათში. ასეთი განცალკევება გლეხობისა კარგა ხანია მივინჯებდით იქმნა აღიარებული და აღიძრა საკითხი ეგრედ წოდებულ „ყველა წოდებათა ან უწოდებრივი ვოლოსტის“ დაარსების შესახებ (всесоюзная волесть). ეს საკითხი პირველად თვით თავად-აზნაურთამ აღიძრა და შემდეგ მე-80 წლებში სხვა-და-სხვა გუბერნიის ერობამ. ისინი ამტკიცებდნენ, რომ ერთ განსაკუთრებულ საერთო ტერრიტორიაზე მცხოვრებთ ათასგვარი საერთო საქმე აქვთ და მარტო ერთ წოდებას ვერ დაეკისრებთ უფლებათა და მოვლენათაგ სოფლის წინაშე. ბოლოს ამ საქმის განხილვისათვის თავად-აზნაურთაგ წინააღმდეგობის დებულების გადასინჯვის დროს სახეში ჰქონდა კითხვა უწოდებრივი ვო-

მ ა მ ი მ ი

ვ. ს. მუსხელიაშვილი

მიიღებს თვალბით ავადმყოფებს დილით 12—2 ს. ყოველ დღე, გარდა სამშაბათისა. წყნეთის ქუჩა № 24 სახ. ვანაძისა. (წლ.)

ლოსტის შემოღების შესახებ. კომისიამაც განიხილა ეს საკითხი და პრინციპიალურად მოაწონა კიდევ; მაგრამ საქმე დღემდისაც განუხორციელებელი დარჩა და დღესაც მორიგ საკითხს შეადგენს.

ასეთი გაუბედობა ამ საქმეში ადვილად ასახსნელია, თუ გავიხსენებთ იმ პირობათ, რომელნიც ზემოდ აღვნიშნეთ, ესე იგი, თავად-აზნაურთა და გლეხთა დღევანდელს სოციალურ-კულტურულ მდგომარეობასა და მათ ურთიერთობას. საქმე ის არის, რომ რუსეთში ჯერ თავად-აზნაურობას სხვა-და-სხვა პრივილეგია აქვს მინიჭებული და გარდა ამისა ეკონომიურადაც და გონებრივადაც ბევრად უფრო მაღლა სდგას გლეხობაზე. ამის გამო თავად-აზნაურობას შეუძლია უფრო მეტად და შეგნებულად დაიცავს თავისი ინტერესები. თუ მათ სოფელში, სოფლის თვით-მმართველობაში მონაწილეობის მიღების უფლება მიენიჭათ, ადვილად შესაძლებელია, რომ ამ ახალს იარაღსაც გლეხებზე უფრო კარგად მოიხმარებენ და სოფლის საქმეთა მსვლელობას ცალმხრივობა დაეტყობა. ამის შიშით იყო, რომ ბევრგან საერობო კრებაც და რუსეთის მოწინავე პუბლიცისტებიც წინააღმდეგნი გაუხდნენ უწოდებრივო ვოლოსტის დაარსების პროექტს. ისინი სამართლიანად ამბობდნენ, რომ დღევანდელს პირობებში, როდესაც ერთი წოდება უპირატესობით არის აღქურვილი და სწავლა-განათლებლაც მაღლა სდგას მეორეზე, ძნელია საერთო თვითმმართველობაში მოთავსდნენ და ერთად, ურთიერთ ინტერესების დაუზარებლად, ეწყობდნენ საქმეებსაო.

ეს მეტად საყურადღებო გარემოება სრულიად მივიწყებული აქვს ბ. ვ. ანს და ამიტომაც მისი მოსაზრება შესაწყნარებელი არ არის იმ მარტივ ფორმაშიც, რომელსაც თავის წერილში არკვევს.

წმრილ მანი

სოფლის საქმიანობათა შესახებ

VI

არაფერს სიტყვა სოფლის ურთიერთობის რეფორმის საჭიროებაზე

მეზინდა მკითხველთა ყურადღება მივაქციო იმ გარემოებას, რომ გლეხებს აქვთ, ავი არის თუ კარგი, თავისი თვითმმართველობა: იმათ აქვთ ნება შეიკრიბონ და განაჩენი დაადგინონ, რასაც კანონიერი ძალა აქვს; მათ შეუძლიანთ აღძრან შუამდგომლობა სოფლის სკოლის გახსნაზე და, საზოგადოდ, გლეხთა მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე. ეს მნიშვნელოვანი დაწესებულება არა აქვს სოფლის თავად-აზნაურობას. უკანასკნელთ აქვთ სათავად-აზნაურო კრებები, მაგრამ ეს კრებები

არან სამაზრო და საგუბერნიო და არა სასოფლო; გარდა ამისა, ამ კრებებზე ხმა აქვს მხოლოდ მას, ვისაც დაწესებული ცენზი აქვს და ყველამ იცის, რომ დიდი უმრავლესობა ჩვენი თავად-აზნაურობისა მოკლებულია ამ ცენზს. ამას გარდა, სოფლის საზოგადოების კრებებზე დასწრება, რასაკვირველია, უფრო ადვილია, ვიდრე სამაზრო და ან საგუბერნიო კრებებზე. კითხვები, რომელნიც სამაზრო და საგუბერნიო კრებებზე იჩივება, უფრო რთულია, ვიდრე სოფლის საზოგადოების კრებებზე. მე მინდა ვსთქვა, რომ თითქმის სამი-მეოთხედი თავად-აზნაურობისა სრულიად მოკლებულია საშუალებებს, დაესწროს სათავად-აზნაურო კრებას. მაგალითად, რიონის მარცხენა მხარეს ქუთაისის მაზრაში, ვინის საზოგადოებაში ირიცხება ორას კომლზე მეტი თავად-აზნაურობა და ამათში, გარდა ზუთიოდეთ თავადისა, არც ერთს ცენზი არა აქვს და არც საშუალება აქვს დაესწროს სათავად-აზნაურო კრებებს, რათა მთელი მხარის საქმიანობა გააგებინოს აღნიშნულ კრებას.

რაც შეეხება გლეხებს, იმათ, როგორც წინააღმდეგეთ, აქვთ საშუალება განაჩენების დადგენისა, სკოლების, საავადმყოფოების და სხვა სასარგებლო დაწესებულებათა გახსნის შესახებ. თავად-აზნაურობას სოფლებში სკოლები არა აქვს, გლეხები თავის სკოლებში არ იღებენ იმათ შეიღებს, როგორც განცალკევებულ წოდებისა, და რჩებიან სულ უსწავლევები. თავად-აზნაურობას კანონი არ აძლევს ნებას გაეროს სოფლის საქმეებში. ასე რომ სოფლის ავკარგი არის გლეხების ხელში, თავად-აზნაურობა კი წარმოადგენს სოფლის სტუმრებს; არაფერში იმათ გარევა არ შეუძლიათ.

წარსულს წელს ვინის საზოგადოებაში დაადგინეს სამაზრო ადგილის ყიდვა საზოგადოდ და შემოსავლის საზოგადოდ მოხმარება. ეს დადგენილება კიდევაც მოიყვანე სისრულეში. ამ მამულიდან საზოგადოებას დღეს შემოსულის ას-თუშნამდის წელიწადში. ამის თაობაზე თავად-აზნაურობაც ბევრი იშრომეს და იმეცადინეს, რომ ეს შემოსავლიანი საქმე კერძო პირებს არ ჩავარდნოდა ხელში, მაგრამ ბოლოს აღმოჩნდა, რომ შეერთება თავად-აზნაურთა და გლეხთა შეუძლებელია კანონით; ასე რომ კანონი სრულიად აცალკევებს თავად-აზნაურთა და გლეხებს, რასაც არა სასურველი შედეგი მოჰყვება ხოლომ სოფლისათვის.

სასურველია საგუბერნიო კომიტეტმა ყურადღება მიექციოს ამ გარემოებას და გამოაჩვიოს, როგორ შეიძლება წოდებათა შეერთება სოფელში, რომ გაერთიანებულის ძალით უფრო რიგიანად მოეწყოს სოფლის მდგომარეობა.

ამ დღეს, საღამომდე, აგრე რიგად არ გავკვირვებია, რადგან მომეტებულად ბალახით დაფენილს ფერდობებზე გვიხდებოდა სიარული, მხოლოდ შიგა და შიგ შეგვხდებოდა ხოლომ ძნელად ასავალ პატარა გორებს და ღრებს. ნელი სიო ჰქროდა და ოფლი სრულებით არ მოგვდგენია. სიცხე 21 გრადუსი იყო ჩრდილში. მზე სახეს გვწვავდა, ნამეტნავად ცხვირს ცუდი დღე დააღდა. მარცხენა ყური საშინლად მეწვოდა და საღამოს ორი პირი ტყავი ვადაძვრა. წყურვილს ქვემოდან ბოთლით წამოღებულ წყლით ვიკლავდი. დალაღვას სრულებით არა ვგრძობდით, მხოლოდ თხელი ჰაერი ნელა-ნელა იჩნდა ძალას და თავს გავტკიცებდა. საღამო ეამს მივადექით ერთს საშინელს კლდეს, რომლის სერი დაფენილი იყო ღირბონის შავის ქვებით. ნელა და დინჯად დავიწყეთ ამ სერზე ასვლა. ერთი ქვიდან მეორეზე დავაბჯენდით ჯოხს წვერით და მის დახმარებით ძლივს ავითრდით ხოლომ მაღლა ტანს. ფეხს სიფრთხილით ვადგამდით ქვებს, რომ არ დაგვსლტვოდა. მალ-მალე გვიხდებოდა შესვენება და სულის მობრუნება. ფეხებ ქვეშ—კლდიდან წყლის ქუხილი და ღრიალი მოისმოდა. ავედით ამ კლდის წვერზე და იქ პირველად ვნახეთ თოვლის ზეფი, რომელიც შუაზე გადავქვრით, რომ გზა შეგვემოკლებინა. ადვილად გადავიარეთ ზედ, რადგან ქუსლებზე გავეთებული ლურსმები თოვლში მაგრა ექიდებოდა და ამის გამო ფეხი არა სხლტებოდა. ამის შემდეგ ერთ პატარა კლდებზედაც ავედით. მარჯვნივ და მარცხნივ ამ ველს ამარ-

დასასრულ მოვაქცევ ქუთაისის კომიტეტის ყურადღებას იმ გარემოებას, რომ მთელი ბალახის ნაწილი დ. ბალაღიდან გუბერნიის საზღვრამდე რიონის მარცხენა მხარე ძლიერ შეწუხებული არის მდ. რიონზე ხიდის უქონლობით; მთელი ეს მხარე კვირვებით და თვეობითაც ჩაკტილი არის, განსაკუთრებით, როდესაც მდ. რიონი აღიღებულა. ამ ხიდის გაკეთებას დიდი ეკონომიური ღირებულება მნიშვნელობა ექნება მთელი მხარისათვის, რომელიც შეადგენს ქუთაისის მაზრის თითქმის ნახევარს.

საზღვარ-გარედ

საზრუნავითი. დღემდინდ გეცოდინებათ, რომ ვილაცა კაცმა პრეზიდენტ ლუბეს მოკვლა განიხილა: ახლა პოლიციას გამოძიება მოუხდენია და აღმოუჩინა, რომ ეს ამბავი ყურადღებით ღირსი არ არის, ვე არის გაზეთ „ფიგარო“-ში გახვედა. ამ გაზეთში ხელად გამოაცხადა: ის კაცი, ელისეის სახსლის მოაჯირზე რომ გადასვლას აპირებდა, საშიში ანარქისტიყო, ხანჯალი და გატენილი რევოლვერიც უპოვესო. ნამდვილად კი ამის მსგავსი არაფერიც არა უყოფილა დატყუარებული კაცი, გვარად ბისონა, სულით ავადმყოფი კაცი და საშინელი ლოთი; საავადმყოფოდან მხოლოდ ამ დღებში გამოუშვეიათ. წინააღმდეგ თავის თავის მოკვლა განუზრახავს და ამისათვის საავადმყოფოში წაუყვანია. ანარქისტებთან არაფერი საქმე არა ჰქონიათ. ლოთები და სულით-ავადმყოფები ხშირად სჩადიან ამისთანა საქციელებს, მაგრამ ყურადღებას არავინ არ აქცევს.

გაზეთები იუწყებიან, მთავრობამ დაადგინა, სანამ პალატა ასოციაციების საქმეთა თაობაზე კომისიას არ დაწინაშავს, მანამდე არც ნება-დაურთველ კონგრეგაციების შესახებ შედგენილ პროექტს წარუდგენთ პალატასაო. ხსენებულმა კომისიამ, კონგრეგაციების თხოვნების გარდა, ახალი, ასოციაციების შესახებ გამოცემული კანონიც უნდა განიხილოს.

ინგლისი. ინგლისის ქალაქები ცდილობენ, რომ საქალაქო მეურნეობის ყოველი საქმე, მაგალითად, განათლება, ხორცითა და პურით ვაჭრობა, ტრამვაიები და მრავალი სხვა საქმე კერძო ვაჭრებსა და კაპიტალისტებს აღარ მისცენ და თითონ აწარმოონ. ვაჭრებსა და კაპიტალისტებს, რასაკვირველია, ქალაქების თვით-მმართველობის ასეთი მოქმედება ეჭვით არ მოსდით, ამიტომ კაპიტალისტების მოსარჩლე გაზეთებს „ტაიმს“-ს ბოლომდ დროს ნამდვილი ომში გამოუცხადებია „მუნიციპალურ სოციალიზმ“

თული ჰქონდა ოთხი-ხუთი საყენის სიმაღლე კლდეები; ზემოდ და ქვემოდ კარბევით ორი ვასავალი ჰქონდა, საიდანაც დიდი და პატარა არარატი მოსჩანდა; ათიოდ საყენზე თოვლის ზეფი იწვა და იქიდან გამოდენილი ორი პატარა წყარო ამ ველს ზედ შუაზე ჩუხჩუხით ჩამოურბოდა. ღამის გათვლა აქ გადასწვავით დადგით კარავი, ავადუდეთ ჩაი, მოგხარეთ მოლოროსიული ქაშა და მადიანად ვიფანქმეთ. ერთი ჩვენი ამხანაგი ცუდად იყო, თავი ძალიან სტაკოდა, გული ერეოდა, სუნთქვა უძნელდებოდა, დანარჩენები ერთობ ყოჩაღად ვიყავით, დალაღვა-დაქანკვას აგრე რიგად არა ვგრძობდით, მხოლოდ თავი გვტკიოდა ოდნავ. მალე ყველანი კარავში დავწყვიტეთ თბილად და ძილს მივეცით თავი. ჩვენს ახლო ქვეშე ამოფარებულებს ეძინათ ქურთებს, ფერად ჩითებში გახვეულებს. მხოლოდ ჯარის-კაცები ფხიზლობდნენ რიგ-რიგათ, რადგან ეს ადგილი საშიშრად მიჩნდათ ყაჩაღების მხრივ. დილით ჯერ ოთხი საათი არ იყო, რომ გამომღვიძლა. კარავში სული მეხუთებოდა და კარში გავდით. ციოდა, ღამე წყაროები შეყინულიყო, სიბო 4 გრადუსი იყო. აღარ დავიძინე, რადგანაც მინდოდა ამ სიმაღლიდან მზის ამოსვლისათვის მეყურებინა. რამდენისამე საყენის სიშორეზე კლდეზე ავფორთხდი, კენწეროზე მოვექეცე და დავუწყე ქეჩრა იმ მხარეს, სადაც მზის ამოსვლა მეგულებოდა. არარატის კალთები და ძირს ბარი, არაქისი ველი, ნისლითა და ბურუსით იყო მოცული. ის ადგილიც, სადაც მზე

მისათვის: „ლიბერალურ გაზეთმა“ „დეილი ნიუს“-მა ამის თაობაზე საინტერესო წერილი დაბეჭდა და გამოაშკარავა, თუ ნამდვილად რა ალაპარაკებს „ტაიმს“-საო. „დეილი ნიუს“-ის სიტყვით, „ტაიმს“-მა ეს ლაშქრობა ერთის საელექტრონო ტრესტის ჩავთვლით გამართა. ეს ტრესტი ინგლისელ და ამერიკელ კაპიტალისტებს ეკუთვნის; პირობით მოგვანიც დახმარებას უწევს. ამ ტრესტმა ნელ-ნელა ღამის მთელის ინგლისის სამეფოს საელექტრონო საქმეები ხელში ჩაიგდოს, ინგლისის პარლამენტისაგან კონცესია აიღო და ქალაქების ელექტრონით განათება და ელექტრონული ტრამვაების გამართვა ხელში ჩაიგდო. ტრესტს ინგლისის საელექტრონო მოძრაობის ამხანაგობის“ გამოემილ გარკე შეთაურებს. ამავე დროს გარკე 40 სხვა ამხანაგობაშიცაა დირექტორად. ტრესტს ესმის, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს საზოგადოების აზრსა და ამიტომ მხნედ შეუდგა თავისთვის. სასარგებლო აზრების გავრცელებას; საქალაქო მეურნეობის გაძლიერება მეტად მავნებელი იქნება ხალხისათვის, ისევე ის სჯობია, რომ ყველა საქმეები წინააღმდეგობა კაპიტალისტების ხელში იყოსო. სხვათა შორის, ტრესტმა ამ აზრით „სამრეწველო თვისუფლების“ დამცველი ლიგა დააარსა. ამ ლიგას ის დანიშნულება აქვს, რომ „ქეჩრა პირების“ მხნეობა და თაღსნობა ქალაქების მეტაქეობისაგან დაიხსნას; ქალაქების მოცილოება იმითაა საშიში, რომ ქალაქებში თავიანთ საქმეებს ხალხის ფულით აწარმოებენო. ამას გარდა, ლიგა ეცდება, რომ მრეწველობის საქმეებში გარეშე პირები არ ერეოდნენ. ამ ლიგის საბჭოს წევრთაგან ათზე მეტი კაცი ამავე დროს „ინგლისის საელექტრონო მოძრაობის ამხანაგობაშიც“ იღებს მონაწილეობას. იმ აზრით, რომ გაზეთების შემწევობით საზოგადოებაც თავის მხარეს ვადიბიროს, ტრესტმა „ტაიმს“-ის გამოძიებელი ბელიც თავის ლიგის წევრად გაიხადა. „ტაიმს“-მაც დიდს სტუმართ-მოყვარეობით თავისი ფურცლები დაუთმო ტრესტსა ყოველნაირ მოხსენებისა, წერილებისა და სტატეტიკისათვის. ყველა ეს წერილები სულ საქალაქო მეურნეობის წინააღმდეგ იწერება. ეს შესაძლებელია, რაც „ტაიმს“-ში მრავალი უსახელო წერილი იმეჭდება „მუნიციპალურ სოციალიზმის“ წინააღმდეგ. საინტერესოა, რომ „ინგლისურ ენციკლოპედიას“ დამატებაში წერილი საელექტრონო საქმეთა განვითარებაზე დაუწერია... ემილ გარკეს. გარკე, სხვათა შორის, ამტკიცებს, რომ კაპიტალისტებს უფრო კარგად მიჰყავთ საქმე, სანამ ქალაქებსაო. ეს კიდევ არა კმარა. პატარა გაზეთების მოსამხრობად ტრესტმა თითქმის ქრთამიც კი დახარჯა. „დეილი

ამოდოდა, ათას ფრად იღებებოდა და ირთებოდა. კარგა ინათლა. თვითონ მზე არა სჩანდა, რომ მისი ბრწყინვალე სხეულები ამოეშვა მთებიდან, პირველად არარატის წვერს მივინჯა და უჩინულს ბეჭვრალი დაწყებინა, შემდეგ ნელ ნელა დაჰყვა არარატის კალთებს და ბოლოს ბარში ჩაეშვა. საუცხოვო სანახავი იყო, როდესაც სპეტაკი სხეულები ნისლით ესობოდა, არღვედა ძირამდე და მიწას სწვდებოდა. ბურუსი და ნისლი გაიფანტა. ბევრჯერ მიყურებია მზის ამოსვლისათვის სხვა-და-სხვა ადგილებიდან, მაგრამ ამგვარი რამ არ მინახავს. გაშტერებული და განცვიფრებული მიეჩერებოდი აღმოსავლეთს და გონს მოვედი მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვიდის ნახევარზე ამხანაგები შემომებნაურნენ. ათი ქურთი, რომელითაც სამეტეოროლოგია ქობი ეტვირთათ, 7 საათზე ვავისტუმრეთ ზევით, დანარჩენები რვა საათზე შევუდექით გზას. ბარგი, რაც კი მეტად მიგვანდა, აქ დავტოვეთ; არ წავვიღია აგრეთვე კარავი, რადგან ზევით იმის სწორე ადგილი აღარ მოიპოვებოდა. ამ დღეს მეტად ხროკ, ძნელად სავალს კლდეებზე მოგვიხდა ასვლა. თუ აქამომდე ფერდობები და ცოტათი მაინც სწორე ველები და ღელეები იყო, აქედან მხოლოდ ციკაბო კლდეები და მორღვეულ დიდრონ ქვებით დაფენილი გორები გვხვდებოდა. მტენარს იშვიათად თუ სადმე მოგვკრავდით თვალს. თოვლის ზეფები უფრო ხშირი იყო. შავს ღრებსა და კლდეებში ისე ვიმალეობოდით და ვიკარგოდით, რომ ერთმანეთს ასიორასი საყენის მანძილზე ძლივს ვარჩევდით.

ფელეტონი

დიდ-არარატზე ასვლა

მეორე დღეს, 10 აგვისტოს, მშენიერი ამინდი დაგვიდგა, ცა მოწმენდილი იყო, ნისლი და ღრუბელი არცაღ მოსჩანდა. სანამ მოვეშალებოდით, ბარგს ვაუნაწილებდით ქურთებს, ფოტოგრაფიულს სურათს ვაღვივებდით, უკვე ცხრის ნახევარი შესრულდა და მხოლოდ მაშინ შევუდეთ ითმთაზე ასვლას. ძალიან მსტუქად ვიყავით, ჩაცმულები, ხელში ალბინსტიკი (გრძელი, ძირზე წვეტიანი რკინით გამაგრებული ჯოხი) გვეჭირა, ფეხებზე კიდევ საგანგებოდ შეკერილი ფეხსაცმელები გვეცვა. ქუსლებზე წვეტიანი ლურსმები გვესხა და ისედაც მაგარ ძირებზე გარდი-გარდმო სამი წვრილი ტყავი გვეჭონდა ვადაკრული ბულღებით (ვინტებით), რომ შესაძლებელი ყოფილიყო ყინულზე და ქვეზე ფეხის მოკიდება. სარდარ-ბულაბიდან ბევრნი გავუდექით გზას; მარტო ბარგის მზიდველი ქურთი 30 კაცი მოგვდევდა, რომელთაგან ათს სამეტეოროლოგია ქობი მოჰქონდა, დანარჩენებს-საზოგადოებრივი და ჩვენი თბილი ტანთ-საცმელი. ურთიანდი კოლესნიკოვი, ჰასან-ბეგი, გზის მანიჩენებელი ბაბო მის-წულით, ოთხი ჯარისკაცი და რვანიც ჩვენ ვიყავით. სხვაგან ამოდენა ხალხს არე-მარე შეგვეძლო თან წავგედო, აქ კი, არარატის შავს კლდეებში ისე ვიმალეობოდით და ვიკარგებოდით, რომ ორი-სამი ვერსის მანძილზე სარდარ-ბულაბიდან ძლივს გვარჩევდნენ.

16 ოქტომბერს ლორის-მელიქიძის ქუჩაზე ვილადი კერძო შენობაში დასრულდა პარტიული-პარტიული და სარეზერვის სადგომში და ყუთიდან წაუღია 57 მანეთი ფულად და 57 მანეთის ნივთები.

ანდრია თუშიშვილმა პოლიციაში განაცხადა, რომ რკინის გზის ვაონში ჯიბიდან ამოხადა ვილადი 600 მანეთი ფულად და 220 მანეთის თამაშები.

რუსეთის ქრონიკა

მოქალაქეთა და ხელოსანთა წოდებების საქმეს მთავრობა საბოლოოდ გადაწყვეტს 1903 წლის დამდეგს. პრინციპიალურად გადაწყვეტილია გაუქმდეს ორივე წოდება, ხოლო იმათი საქმეები ქალაქის თვით-მმართველობას გადაეცეს.

როგორც ვუწყით, მთავრობამ ახალი პენსიები დააწესა მღვდელთა, მთავართა და მედიკინებისათვის. ბევრს, ამა წლის 18 ივნისამდე სამსახურიდან გასულ მღვდელს, მიუხედავად სინოდისთვის და უთხოვნი პენსია ახალის წესით. უწმ. სინოდი ამის გამო აცხადებს, რომ ახალის წესით პენსიები მიეცემა და შემწეობა აღმოჩენილ მხოლოდ იმათ, რომელთაც სამსახურს თავი დაანებებს ან გარდაცვალდნენ 18 ივნისის შემდეგ.

გაზეთების სიტყვით, უსაფუძვლო გამოდგა ის ხმა, ვითომ იუსტიციის სამინისტროს აზრად აქვს გააუქმოს კერძო ვეტილთა წოდება.

ამ ცოტა ხანს შეუდგებიან გვრდ წოდებულ თავად-აზნაურთა კასების დაარსებას. პირველ ხანს დაარსებული იქნება 12 ასეთი კასა. თინანსთა სამინისტროს აზრით, ამ საქმისათვის ჯერ-ჯერობით შეიძლება 2 1/2 მილიონი მანეთი გადაიღოს ხაზინიდან.

განსაკუთრებული კომისია იყო ამორჩეული ამის განსახილველად, საქირთა თუ არა ცენზი რკინის გზის ტელეგრაფისტებისათვის. კომისიამ უკვე დამთავრა მუშაობა. იმის აზრით, განსაკუთრებული ცენზი ტელეგრაფისტებისათვის მეტია, საქირთა მხოლოდ, რომ ქალაქისა და სამხრეთ სასწავლებლები ჰქონდეთ გათავებული. კომისიის აზრით, საქირთა აგრეთვე ტელეგრაფისტთა მდგომარეობის გაუმჯობესება. ჯამაგირი თან და თან უნდა ემატებოდეთ. პირველ ხანს-კი უნდა დაენიშნათ: უმცროს ტელეგრაფისტებს 360-დან 420 მანეთამდე, უფროსებს—420-დან 900 მანეთამდე. ამას გარდა ტელეგრაფისტებ სადგომები უნდა მიეცეთ, ხოლო თუ სადგომი არ არის—ფული.

კავკასიის სამხრეთ-დასავლეთი საზღვრების ახალი

თბილისს, 16 ოქტომბერს, ექიმის ს. ა. ანაბერის თანხმებით, საზოგადო კრებას შედგენილ საზოგადოებას. წინ კრების საქმის წაკითხვის შემდეგ მდივანმა აცხადებ კრების შინაგანი მთავარმართებლის ამ მოწოდებას, რომელითაც ნება დაერთო საზოგადოებას 1903 წლის შემადგენელმა გამართოს სრულად კავკასიის ექიმთა კრება. პრეზიდიუმს შესთავაზებულად არჩეულა კომისია, რომელსაც უნდა მიჰმართოს ყველამ, ვისაც ჰქვარს მონაწილეობის მიზნის კრებაზე.

შეკრება შეუდგა სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების მოწოდების განხილვას. მოწოდება შეეხება სოფლად სამეურნეო საქმის მოწყობას. ექიმმა სიტყვით სთქვა: ერთი წელიწადი, რაც ეს საქმე განხილული და გადაწყვეტილია, უნდა შეიქმნას საზოგადოება, რომელიც შეამდგომს სოფლებს მთავრობის წინაშე. როგორც ჩანს, გადაწყვეტილება დღესვე შეიქმნება. ესეა რომ შემუშავებული იყოს გადაწყვეტილება სოფლად სამეურნეო საქმის მოწყობის შესახებ, ჩვენს აზრს სამეურნეო საზოგადოებასაც გავცნობდით. ჩემს აზრით, უმჯობესია ეხადეს ეს საქმე დასრულებულად. მდივანმა მუხარამბეგოვი დასასრულა მიხედავით განაწესებულა შემუშავებული და განხილვას. გვედებით მომავლის კრებისათვის დავითავართო მოსახერხებელი შედეგად. ლეჩეხუიში და ზაგრაში ახლანდელს უკეთესი ექიმთა კომისია ამოყალიბდა და იმას მივანდობ ამ საქმის შესახებ მოსახერხებელი შედეგად. რადგან სამეურნეო საზოგადოება გარკვეული არ ამოაბს, რა მხრით უნდა განხილვას საზოგადოებამ ადრინდელი საქმე, ამიტომ კომისიას თვით მოვალეობა დასა-

შეუძნეო საზოგადოების საბჭოს და ამრკად შედეგად მოსახერხებელი საზოგადოება უფრო ადვილად განხილვას და თვის აზრს გამოხატავს. ექ. თუშიშვილმა სთქვა: ზოგის აზრით, სამეურნეო საზოგადოებას უნდა ეთავსოს, როგორც ეკლესია სოფლად მეურნეობის საქმის მოწყობად. კავკასიის სამეურნეო უწყებაში უკვე შეიმუშავა და ამ ჯამად იგი განსახილვად წარდგინდა საზოგადოებას. ამ ეტაპით უნდა განვიხილოთ სოფლად ექიმთა და სამეურნეოთა რიცხვი. იმ ხარჯს გარდა, რაც ესეა იხარჯება საერთო თანხიდან, კავკასიაში ამ საქმისათვის საჭიროა კიდევ 536,000 მან., სულ წელიწადში მილიონ მანეთზე მეტი. მაგრამ, ჩემს აზრით, სამეურნეო საზოგადოება ეკლესიას ეთავსოს, იმასა თხოვლობს, როგორ აღმოჩენილი მსწრაფად სამეურნეო შემწეობა სოფლის მეურნეს, რომ იმის წარმოებას ამ მხრით შემთავრებული გარემოება არ შეხვედეს.

კარგა ხანს კამათს შემდეგ კრებამ ამოაჩინა განსაკუთრებული კომისიის წევრებად: ტ. ს. ქიქოძე, ს. ვაჩაძე, ხარაზი, კაპაშვილი და გესელიანი. კომისიას მიენდო საქმის დაწყებით შემუშავება და 2 ანგარიშე სამეურნეო საზოგადოების განსახილვად წარდგინა.

ამვე კრებაზე დაამარჯო ჩამოყალიბდა საზოგადოებისათვის საკუთარ სახლის შექმნის შესახებ. რადგანც საზოგადოებას ამ ჯამად 3500 მანეთზე მეტი არ აქვს, ზოგიერთმა განაცხადა, შეუერთდეთ სასოფლო სამეურნეო საზოგადოებას, რომელსაც განხრახება აქვს თვის ეხვანდელ შენობას შესაბამისად დაადას; თუ ჩვენს ხარჯში მონაწილეობას მივიღებთ, სამეურნეო საზოგადოება კრებისთვის დარბაზს და ბიბლიოთეკისთვის სადგომს დაგვიტოვებოდეს. ზოგის აზრით, საჭიროა ქალაქისა და მიწის აჯარით ადგას და საკუთარ სახლს აშენება. კარგა ხანს კამათს შემდეგ კრებამ გადაწყვიტა ამოაჩინოს კომისია, რომელსაც წარუდგინდა განხილვას და ეცდოს საკუთარ სადგომის მოძიებას. კომისიის წევრებად აჩვენეს: უმიკოვი, მუხარამბეგოვი, ბაბოვი და სებასტიანი.

დასასრულ, ზოგიერთ წევრებმა საქმეთა განხილვის შემდეგ კრება შეუდგა არჩევნის საზოგადოების თანხმობისათვის და თანხმობისათვის ახსნაგანს. თანხმობისათვის თანხმობისათვის დასახლებულ იქნენ ექ. ანაბერი და გუგუნი, რომელთაც 32 ხმის უმეტესობით, წინამდებე 14 ხმის, ამოაჩვენეს ექიმთა კომისია ანაბერი. თანხმობისათვის ახსნაგან 30 ხმის უმეტესობით ამოაჩვენეს ექიმთა ს. რ. თუშიშვილი.

თეატრი

ქუთაისი. კვარას, 13 ოქტომბერს, აქაურმა ქართულმა დრამატულმა დასმა, ვლ. ალექსანდრეს ხელისუფლების შეთავაზებით, წარმოადგინა „დასაქმობის კეთილ-შობილ რეჟისია“, თარიღი 3 მოქმედებად, და ვლადიკავკასიაში საქმე.

ჯერ ვლადიკავკასიაში იმართა, რომელმაც კარგად ჩაირა. განსაკუთრებით კარგნი იყვნენ: ხელახა და ქალის როლით ქანო ტარა აბაშიძე და ქანი ავანიძე ხანში შესულ კეთილმოაჩვენებულ როლიში.

„დასაქმობის კეთილ-შობილ რეჟისია“ ძვირ მძაფრს საზოგადოებას, როგორც თარიღი, რას-ვერგედა, და მეტი ისეთა თარიღი, რომელმაც ადგილი არა აქვს არაფერ გადაწყვიტოს. ორივე ადგილი რომ იქონიან გამოკლებული ამ თარიღიდან, თარიღი ადარ ექიმობა და მრავალ სხვა მხარულ გამოდგინდა არ განიხილეს.

ლუკანს ლუკანის ინტონაციის როლს თამაშობდა ვლ. ალექსანდრესი და ისეთის ხელისუფლების ჩაატარა ეს როლი, ისეთი თანდასრული, რომ იფიქრდ ანგონს მოსვლია, ალექსანდრესი-შობილი შეუფერებელ როლს თამაშობდა. ქანი აბაშიძეს ამ ზეგნით ისეთი როლი არ აქვს, სხვადასაშუალოდ შეუძლიან თარიღის ნიჭის სუსტობით გამოჩენა, მაგრამ მინც მეტად მშვენივრად ჩაატარა ინტონაციას როლი.

ქუთაისის არტისტებს საზოგადოდ ჩვენ არ ვიცნობთ, მხოლოდ ამ სეზონში დავიცნობთ აქ ორივე წარმოდგენას, და ამიტომ, ვერაღებთ სხვაზე რაიმე ვსთქვათ საზოგადოდ, მაგრამ მე ვგონია, არ შეეძლებოდა, თუ ვიტყვით, რომ ბანი ნემა გინიანი, დავიკრებული და სსარკებოდ არტისტი ქუთაისის დასისთვის. ქანი მდივან-ნიც აკრეფს მოგვიწონს ხელდა ვათხოვებ ქალის როლიში.

გვგონია, რომ აქაური საზოგადოება უნდა ავიხილდეს ამ არტისტს—ქან მდივანს და ნემაშის. ბ.ბ. ნიჩ ჩარევიანი, მირანაშვილი და თუთ-

ბერი ამ სადამის მშვენივრად თამაშობდნენ და თითოეულს მათგანს თან-თანონი როლი მეტად შეუფერებდა. უკეთესი ანსამბლი, როგორც ამ სადამის იყო ორთვე ზეგნით, ჩვენ ტიფლისშიც კი ძვირ ნიჭიან არ გვინახავს. ესეანდელი აქაური დასი საკმაოდ კარგია. სამეურნეო მხლელად, რომ წარმოდგენებს ხაზნი ნაკლებად ესწრება (მხოლოდ ზირველ წარმოდგენის დროს თეატრი სუსე იყო). ამ უკანასკნელ წარმოდგენის ცოტა მეტი ხაზნი დაესწრო, ვიდრე წინამდებელს. ეს კარგი ნიშანია. ეტობა, არტისტების შრომა-ხარჯის ტიფლად არ იგარკება და ეს ეხერგია სძლეოს საზოგადოების გულ-გრილობას და ცოტა არ იყოს იქნება, უფუფროსად.

ექმება, მხოლოდ სეზონის დაწყება მიხედა, რომ ხაზნი ცოტა ესწრება წარმოდგენას და შემდეგში უფრო მოწვევთ თვალთ გადახედონ აქაურ არტისტების სინდიკატს შრომას?

ღიკეობა

(რუსეთის დღემართა სააგენტოსგან) 16 ოქტომბერი

იალბა. კანსტანტინოპოლიდან ჩამოვიდა ექნი ზინოვიევი. ხვალ მოვიდის მსხლელობის ელჩები.

ბელგრადი. მინისტრ-პრეზიდენტად ნამყოფი იყენი მთავრობამ ვაჭარგან ხარის თავის დეპუტატად სესხის ადების საქმეში.

მინისტრი ტადოროვიჩი რჩევას იძლევა, წესიერების დამრეველად და მთავრობის მოწინააღმდეგეთა მიმართ საშუალებანი იყოს ხმარებული; წესიერება თუ დირდა; ზსუსხის შეგუებანი პრეფექტები ექმნიან; ხაზნიან კარგი დამოკიდებულება უნდა დაეჭიროს მდივანობაში.

ლონდონი. შეფუძ მთავრობა, რომ ჩემბრ-ლები სამხედრო გემით წავიდეს სამხრეთ-აფრიკას. — ვაზ. ლელი. ქრინიკლ—ი. რომ ბურების მეთაურთ ბჭობა ქრინიკლ და ლუდბენი ბურების მოთხოვნილება წარმოდგინებულა შუამდგომლობის და ჩემბრ-ლების მასტრ.

ვაშინგტონი. შესაძლებელია უთხნობა ჩამოყალიბდეს შეერთებულ შტატებს და კოლუმბიას შორის არხის თამაზე მოადაზრკების და შეთანხმების გამო. კოლუმბიაში კმყოფილი არ არიან ამ ფუფით, რომელიც უნდა უხდონ ამ მხარეს, და ეჭვის თვალთ შეურბენ შეერთებულ შტატებს, რომელიც სურდალს აცხადებს, კოლუმბიაში მოადგიური უფლება ხელში ჩაიგდოს. კოლუმბიის მთავრობის ნოტა მოვიდა ვაშინგტონს, მაგრამ ჯერ არ ჩუბარებათ მთავრობისთვის.

მოსკოვი. სამეურნეო ინტორტუმი გურსები ექმნება გამართული იმ აგრანობებისთვის, რომელიც საერთო მოდაწყობისთვის მინდობებენ შრომას.

იალბა. ხელმწიფე იმერეტობა გინახებში ბრძანდებულა და უბრძანა, მოსწავლე გაეფი და ქალები სპის დღით სწავლისა და დითხობონ.

ბანკოპი. ინგლისის ვიდე კონსული ბანკოპში ბლევი სიამს მთავრობამ აუსტიციის მინისტრის მრჩეველად დავნიშნა. ბლევი მინისტრის მოადგილე ექმნება.

ლონდონი. ნიუ-იორკიდან ვაჭარებს ატობინებენ, რომ თოვლის ტრესტს განხრახება აქვს თუჯის ტრესტი შეადგინოს 4 მილიონ გირგნჭა სტრეინგის თანხით.

17 ოქტომბერი

როსტოვი-დონში. ვახისხა საზღვაო სასწავლებელი მოსამზადებელ სკოლით.

ფრანკფურტი მინეში. ვეტუპალიდან იუფებთან, რომ სანტამარის ვუფანის ძვირ ამოსეთის დროს 150 მილზე ისმოდა გუმბინო. ვაჭის მტენარება ნაწილი სულ განადგურებულია.

ნიუ-იორკი. ზნამიდან იუფებთან, რომ გენრალი ურიბე რიფორისთან დავნიშნა კოლუმბიის მთავრობას ათის ხარახინთა, 2,500 თოფით და სხვა საჭირო მოწოდებით.

სოფია. როგორც ისმის, რუმინის მეფე 20 ოქტომბერს მოგ თავადის რუმუვის სანახვად.

გვამთვალა. ეჭვი არ არის, ვუფანის ამოხეუქამ დიდი ზარალი მიაყენა ვაჭის მხარეობის ოფლებს. სსარტე ტრესტის მიხედათ ზარალის რაოდენობა დანამდებელით ვერ გამოურკვევით. მიწის ძვან და ვუფანის მიმდინარეობა ჯერად არ შეუწყვიტა.

ბამ, რომელიც სერეს იბრკვი-ფაშამ დაწყო ბლეკარელ ბრძობის მოსამწეველად, ის შედეგი მოატანა, რომ მათი საერთო ძალა განიფინდა. ვვალ-და-ვვალ დგენა ძნელია. ვინიციის ახლო, კანახას ოფში შეტაკების დროს ბლეკარელს მოუკლეს 7 კაცი, მათ რიცხში იანკოვიც. მიუხედავად ბლეკარელთა ბრძობის ძალდაობისა, ბლეკარელები მინც ბრუნდებიან თავით სოფლებში.

სოფია. „რეფორმი“ იუფება, რომ ბრძოლის დროს გენრალმა ტინჩევამ და ნიკოლოზმა კარდევას ჯარი და გაიფინეს, თანც დინამიტის ისროდნენ. კადარჩინდნი აჯანყებულნი შეურთდნენ და წინ მიდინ. ოსმალელებმაც დაჭარკეს რამდენიმე კაცი. ბაში-ბუზუკებმა სოფელ ვოლხოში ეკვლისა კადარკეს.

პატიმარები. პრევიტ. ვესტ. სხვათა შორის, იუფება: „დასაში 8-დან 11 ოქტომბრამდე შვიი ჭრის მსჯავს სუტეო ვადმყოფობით ერთი განდა ავად და კიდევ კარდაიცვალა. ამ უკანასკნელ ოთხის დღის განმავლობაში დაარვინ გამხდარა ავად. სულ 28 მაისიდან 15 ოქტომბრამდე 48 კაცი განდა ავად, მათგან 16 მკვლედა, 18 მორჩა და 14-იც მოსარჩენად არის.“

კრეატორ-გამომცემელი ალ. ჯაბაღარი

განცხადება

მხეილის ქუჩაზე კოპეაკოვის შენობაში ტარიელ დიმიტრის ძე

გაზეთის და ამხანაგობას

აქვს გახსნილი საწყობი, სადაც იყიდება ყოველნარი დაწმენილი არაყელიობა, სპირტი და სახმელები ზომიერ ფასებში. საქონელი მოწონებულია ტუილისის გამოფენაზე და დაჯილდოებულია. მყიდველებს შეუძლიათ მიმართონ ზემოხსენებული ადრესით. (15—2)

ქუთაისში

სამ. ბ. თოფურიას
სამაშრნალო

რომილიც იმყოფება მათის უმაღლესობის პრინც ალექსანდრე ოლდენბურგელის მფარველობის ქვეშ. სამკურნალოშია 60 საწოლი შინაგან, ნერვების, სახირურგო, დელთა და თვლით ავადმყოფთათვის, მშობიარეთა განყოფილებით და ქიმიურ-მიკროსკოპიულ გამოკვლევათა კაბინეტით, ვადამდების სენიოთ და სულით ავადმყოფებს სამკურნალო არ ღებულობს. (0—18)

რ. გ. კვალი,

სკრიპის მასწავლებელი აძლევს გაკვეთილებს. ადრესი: „ვოენია“ ქუჩა, სახლი ენიკოლოფოვისა, № 9. (4—3)

საპირთა თავისუფალი

მიწის ნაჭიკრი

ზომით 2000—2500 ოთხ-კუთხი საენი. იმან, ვისაც ჰსურს ვაყილოს მიწა, უნდა მიმართოს ექიმს სტეფანოვს. ანოლები ქუჩა, კაბანაკოვის სახლი № 6. (6—3)

ს ი ს

ნახშირის საწყობი

იაგორ მაინიაიშვილისა (საკუთარ ტყედან) ვარის მოედანზე, ვაფანთან ისყიდება საუკეთესო ვაჭარებული და მშრალი ნახშირი. შინ მიტანით 1 ფუთა 40 კაზ.). ტყეფონი № 754 (წ.).

ცინკობრავია

წიგნები. ვამოც. მარტოშვილა ანანაგობისა ვანქის დიდი ქუჩა, № 27, ტელეფონი № 87%. კლიშების ვაკეთება შეიძლება ფოტოგრაფილი სურათებიდან და ხელით ნახატებიდან.